

Runematerialet fra Tønsberg

Charlotte Johannessen

Masteravhandling i Nordic Viking and Medieval Culture

Institutt for lingvistiske og nordiske studier

Det humanistiske fakultet

Universitetet i Oslo

Høsten 2011

111:YIIEI:4Y:YIE:P4R4R:Y4YY4:4P:NIIEIIEI:4Y:P4Y:BAK1:YIE:4IEI:4BBP4NI:BI:111

Seks innskrifter består av flere tegn, men har allikevel ikke latt seg tolke overbevisende så langt. Det burde imidlertid være mulig å komme lenger med flere av disse innskriftene. A220 er ristet på et beinstykke som ble funnet i et avfallslag i en under tiden ubebygget del av Baglergaten 2/4. Innskriften bør kunne dateres til rundt 1250. Kjersti Markali uttaler om den i utgravningsrapporten: "Det er riktignok noen streker på det, men om det er runer, er høyst usikkert. Med litt god vilje kan man lese: **is iuiin s**".¹⁸⁴ Gosling ser på den andre siden ut til å mangle "god vilje" ved dette tilfellet og reduserer innskriften til "random, non-runic knife strokes".¹⁸⁵

--:]' |N|I|t |
--:]s **iuiin s**

Dersom dette derimot er runer, har risteren tatt i bruk en langkvist **n**. Kvisten ligger tett inntil staven, og er nesten like lang. Det kan eventuelt også dreie seg om tegnet **æ**, men da med kvist som går andre veien enn det som er normalt. Siste rune er også noe lang, lengre enn foregående kortkvist **s**, og kan derfor også være en **i**. Beinet er brukket i innskriften, slik at den første delen muligens mangler. I bruddet kan en skimte restene av en **i**-rune, en stav eller muligens bistaven til en **u**-rune. Runene er ikke velristede, men det er allikevel ingenting i veien for at det kan være runer. Med enda litt mer velvilje enn Markali kan man kanskje tolke innskriften som en forvrengning av et utdrag av *Pater noster*, nemlig *es in caelis*. Om dette er tilfellet kan ikke risteren ha vært særlig latinkyndig. Runene **iui** er strengt tatt overflødige, noe som gjør tolkningen tvilsom. Med så lite å gå etter er det vanskelig å komme fram til noen god tolkning. Den arkeologiske konteksten kan også antyde at beinet har blitt bevisst kastet. Risteren var kanskje heller ikke helt fornøyd med produktet.

---

¹⁸⁴ Brendalsmo 1986: Bilag 3.

¹⁸⁵ Gosling 1989: 183.